

Σημαντική συνάντηση του Ελληνικού Δικτύου Ανθεκτικών Πόλεων με τον Ευρωπαϊό Επίτροπο Βιώσιμων Μεταφορών και Τουρισμού Απόστολο Τζιτζικώστα στις Βρυξέλλες

Ιδιαίτερη σημασία για την ενίσχυση του ρόλου και της ευρωπαϊκής παρουσίας του Ελληνικού Δικτύου Ανθεκτικών Πόλεων (ΕΛ.Δ.Α.Π.) είχε η συνάντηση που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 25 Ιουνίου, στις Βρυξέλλες, ύστερα από επίσημη πρόσκληση του Ευρωπαϊού Επιτρόπου Βιώσιμων Μεταφορών και Τουρισμού Απόστολου Τζιτζικώστα.

Στη συνάντηση συμμετείχαν ο **Πρόεδρος του Ελληνικού Δικτύου Ανθεκτικών Πόλεων και Δήμαρχος Ελληνικού – Αργυρούπολης Γιάννης Κωνσταντάτος**, ο **Αντιπρόεδρος του Δικτύου και Δήμαρχος Αργιθέας Ανδρέας Στεργίου**, οι **Δήμαρχοι Πλατανιά Γιάννης Μαλανδράκης, Βιάννου Παύλος Μπαριτάκης, Μαντουδίου – Λίμνης – Αγίας Άννας Γιώργος Τσαπουρνιώτης, Σιθωνίας Γιάννης Μαλλίνης και Λοκρών Αθανάσιος Ζεκεντές**, καθώς και η Διευθύντρια Διοίκησης & Ανάπτυξης του Δικτύου **Χρύσα Κοντάκη**.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, ο Ευρωπαϊός Επίτροπος παρέλαβε έναν πλήρη φάκελο προτάσεων, που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας των ελληνικών πόλεων. Οι προτάσεις αυτές αποτελούν το αποτέλεσμα επιστημονικών επεξεργασιών και έχουν εγκριθεί μέσα από σχετικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και της Γενικής Συνέλευσης του ΕΛ.Δ.Α.Π.

Ο φάκελος που παραδόθηκε περιλαμβάνει το **Ολιστικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας**, το οποίο έχει εκπονηθεί από το Δίκτυο και δομείται γύρω από τέσσερις βασικούς άξονες: α) την ίδρυση Τοπικών Κέντρων Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων στους Ο.Τ.Α. Α΄ Βαθμού (ΚΕΔΙΚ), β) τον επιχειρησιακό εξοπλισμό, τα μέσα υποστήριξης και συντονισμού, γ) την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και δ) την εκπόνηση επιστημονικών μελετών. Κεντρικό πυλώνα του Σχεδίου αποτελεί το **Παρατηρητήριο Πολιτικής Προστασίας του ΕΛ.Δ.Α.Π.**, το οποίο λειτουργεί ως ένας ολοκληρωμένος μηχανισμός συλλογής, ανάλυσης και διάχυσης δεδομένων προς όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, με στόχο τη διαμόρφωση τεκμηριωμένων και αποτελεσματικών πολιτικών. Συμπληρωματικά προς το Σχέδιο, αναδεικνύεται ο **Μηχανισμός Άμεσης Απόκρισης του ΕΛ.Δ.Α.Π.**, ο οποίος αποσκοπεί στην υποστήριξη των δήμων στη διαχείριση κινδύνων, φυσικών καταστροφών και κρίσεων. Ο μηχανισμός αυτός έχει μελετηθεί και τεκμηριωθεί από την επιστημονική ομάδα του καθηγητή Ευθύμιου Λέκκα, Προέδρου του ΟΑΣΠ και ειδικού στη Δυναμική Τεκτονική, την Εφαρμοσμένη Γεωλογία και τη Διαχείριση Φυσικών Καταστροφών.

Εν μέσω της αντιπυρικής περιόδου – και τη στιγμή που η Χίος δοκιμάστηκε έντονα από τις μεγάλες πυρκαγιές – η συζήτηση επικεντρώθηκε με ιδιαίτερη ένταση στη σημασία των Τοπικών Κέντρων Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (ΚΕΔΙΚ). Η έμφαση αυτή ενισχύθηκε από την πρόσφατη ανακοίνωση περί απένταξης του έργου κατασκευής των 13 Περιφερειακών Κέντρων Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΠΕΚΕΠΠ) από το Ταμείο Ανάκαμψης, παρότι στα εν λόγω Κέντρα είχε αποδοθεί κεντρικός ρόλος στο εθνικό σύστημα αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών, όπως αυτό προβλέπεται στον ν. 4662/2020.

Η δεύτερη πρόταση που υπέβαλε το ΕΛ.Δ.Α.Π. αφορά στοχευμένες επενδύσεις για την **ανάπτυξη Υποδομών Μονοπατιών**, με σκοπό την ενίσχυση της περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης, τη βελτίωση της συνδεσιμότητας και την προώθηση της πολυτροπικής πρόσβασης.

Το έργο έχει ήδη ξεκινήσει με χρηματοδότηση του ΟΦΥΠΕΚΑ, με στόχο τη δημιουργία ενός εθνικού δικτύου μονοπατιών, διαδρομών πεζοπορίας και ποδηλασίας, και περιλαμβάνει: τη δημιουργία και αναβάθμιση υφιστάμενων διαδρομών, την εναρμόνιση με κοινά τεχνικά πρότυπα, την ενοποίηση τοπικών δικτύων, και την βελτίωση υποδομών αναψυχής και δημόσιων χώρων. Το ΕΛ.Δ.Α.Π. προτείνει να αναλάβει ρόλο συντονισμού και υποστήριξης της δημιουργίας Εθνικού Δικτύου Μονοπατιών ως μοχλού Βιώσιμης Ανάπτυξης και Κοινωνικής Συνοχής. Η πρόταση βασίζεται στους στρατηγικούς στόχους του Δικτύου και στις αναδυόμενες ανάγκες διαδημοτικής συνεργασίας στους τομείς: της Περιβαλλοντικής Προστασίας και διατήρησης των οικοσυστημάτων, της Βιωσιμότητας και Ανθεκτικότητας, και της Προώθησης του εθελοντισμού και της κοινωνικής συμμετοχής. Η πρόταση περιλαμβάνει τη **δημιουργία εθνικού μητρώου μονοπατιών**, κεντρικό σύστημα παρακολούθησης, παροχή τεχνικής βοήθειας, υποστήριξη εθελοντικών ομάδων, καθώς και συστηματική καταγραφή των αναγκών των ΟΤΑ-μελών του Δικτύου για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή ενιαίων προδιαγραφών των απαιτούμενων παρεμβάσεων. Τέλος, η πρόταση υπογραμμίζει την ανάγκη διασύνδεσης του έργου με τα Περιφερειακά Σχέδια Ανάπτυξης, στρατηγικές για την ορεινότητα και τη νησιωτικότητα, την υποστήριξη του πρωτογενούς τομέα και τη συνολική αναβάθμιση της ποιότητας ζωής.

Επίσης, κατά τη διάρκεια της συνάντησης, τέθηκε επιτακτικά το ζήτημα της απόδοσης του Τέλους Ανθεκτικότητας στους Ο.Τ.Α., ως μια Πρόταση Εναρμόνισης με την Ευρωπαϊκή Πρακτική. Το Τέλος Ανθεκτικότητας (πρώην Τέλος Διαμονής) καταβάλλεται απευθείας από τον πελάτη/επισκέπτη των τουριστικών καταλυμάτων, εκτός της συνολικής τιμής των προσφερόμενων υπηρεσιών ("εκτός πακέτου"). Αντίστοιχα τέλη εφαρμόζονται σε πλήθος ευρωπαϊκών χωρών, όπου έχουν θεσμοθετηθεί ως ανταποδοτικά τέλη τοπικού χαρακτήρα – και όχι ως μορφή έμμεσης φορολόγησης – και αποδίδονται στους οικείους Δήμους ή περιφερειακές αρχές.

Στην Ελλάδα, οι Δήμοι φέρουν την κύρια ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία του τουριστικού τομέα σε τοπικό επίπεδο και ταυτόχρονα, είναι οι πρώτοι που υφίστανται τις άμεσες πιέσεις και τις επιπτώσεις από την τουριστική δραστηριότητα, χωρίς να λαμβάνουν ανάλογη οικονομική ενίσχυση για την ενίσχυση των αντίστοιχων υπηρεσιών τους.

Το Ελληνικό Δίκτυο Ανθεκτικών Πόλεων (ΕΛ.Δ.Α.Π.) έχει εκδώσει σχετικό ψήφισμα και προωθεί την ανάγκη τροποποίησης του πλαισίου διαχείρισης του Τέλους Ανθεκτικότητας, προκειμένου αυτό: να αποκτήσει ανταποδοτικό χαρακτήρα υπέρ των Δήμων, να αποδίδεται απευθείας ή μέσω μηχανισμού αναδιανομής στους Ο.Τ.Α., να χρησιμοποιείται αποκλειστικά για δράσεις ενίσχυσης της ανθεκτικότητας και της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης. Η πρόταση αυτή εναρμονίζεται με τις ευρωπαϊκές πρακτικές και επιδιώκει να ενισχύσει την οικονομική επάρκεια των Δήμων, και να επιτρέψει την ανάπτυξη ποιοτικών και βιώσιμων υπηρεσιών προς όφελος τόσο των κατοίκων όσο και των επισκεπτών. Η συνέχιση του υφιστάμενου καθεστώτος όχι μόνο αποστερεί κρίσιμους πόρους από την τοπική

αυτοδιοίκηση, αλλά υπονομεύει την ικανότητά της να ανταποκριθεί στις αυξανόμενες απαιτήσεις μιας δυναμικά αναπτυσσόμενης τουριστικής δραστηριότητας.

Ο Ευρωπαίος Επίτροπος Απόστολος Τζιτζικώστας άκουσε με προσοχή και ενδιαφέρον τις προτάσεις που του παρουσιάστηκαν και δεσμεύτηκε να διερευνήσει κάθε πιθανό μηχανισμό στήριξης και χρηματοδότησης των προτεινόμενων δράσεων, τόσο μέσω του Εθνικού Συστήματος Πολιτικής Προστασίας όσο και αξιοποιώντας διαθέσιμα ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία. Μεταξύ άλλων αναφέρθηκαν δυνατότητες που θα πρέπει να διερευνηθούν από το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα και από την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τον Τουρισμό, η οποία ήδη εκπονείται και θα την παρουσιάσει ο Επίτροπος στις αρχές του 2026.

«Ήταν μια σημαντική συνάντηση, με προοπτική συνέχειας και ουσιαστικών εξελίξεων. Η προστασία και ανάδειξη του φυσικού πλούτου της χώρας μας αποτελεί εθνική προτεραιότητα. Παλεύουμε καθημερινά, δεν είναι εύκολο. Όμως με συνεργασία, τεκμηριωμένες προτάσεις και επιμονή, απλώνουμε το Δίκτυ της ανθεκτικότητας. Ευχαριστούμε θερμά τον Ευρωπαίο Επίτροπο για την πρόσκληση και τη δημιουργική συζήτηση, που σίγουρα θα αποδώσει μετρήσιμα αποτελέσματα. Συνεχίζουμε τον αγώνα, όλοι μαζί οι Δήμαρχοι του Δικτύου, με αγάπη για την Τοπική Αυτοδιοίκηση και με μοναδικό γνώμονα το καλό των πόλεων και των δημοτών μας», δήλωσε μεταξύ άλλων ο **Πρόεδρος του Ελληνικού Δικτύου Ανθεκτικών Πόλεων και Δήμαρχος Ελληνικού – Αργυρούπολης Γιάννης Κωνσταντάτος**.